

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

Кафедра філософії та суспільних наук

С И Л А Б У С

ГЛОБАЛЬНІ ПАРАДИГМИ ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО **ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

Обов'язкова компонента

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
спеціальність	073 «Менеджмент»
освітня кваліфікація	магістр менеджменту охорони здоров'я та соціального проєктування
форма навчання	заочна
курс та семестр вивчення навчальної дисципліни	<u>I курс (I семестр)</u>

Полтава – 2024 рік

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Липій Євгенія Анатоліївна, кандидат юридичних наук
Профайл викладача (викладачів)	https://philosophy.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	+3809997927808
E-mail:	komzuk.ea@ukr.net
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://philosophy.pdmu.edu.ua/team

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – 3/90, із них:

Лекції (год.) – 4

Практичні (семінари) (год.) – 8

Консультації (год.) – 6

Самостійна робота (год.) – 72

Вид контролю - ПМК

Політика навчальної дисципліни

Курс «Глобальні парадигми та міжнародне право охорони здоров'я» розроблений кафедрою філософії та суспільних наук відповідно до положень нормативно- правової бази з регулювання освітньої діяльності університету та законодавства у сфері вищої освіти. Політика дисципліни спрямована на розвиток умінь осмислено сприймати теоретичний матеріал, узагальнювати й систематизувати засвоєну інформацію, якісно усвідомлювати нові знання, вирішувати проблемні завдання, презентувати результати своєї діяльності, критично мислити, обґрунтовувати власну думку і базується на принципах прозорості, об'єктивності, академічної доброчесності.

Вивчення навчальної дисципліни «Глобальні парадигми та міжнародне право охорони здоров'я» відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу

(https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/0nrGNrEzksWWytpXV8j05INcg9wbyVjkYx9FrEY.pdf) та вимагає: під час сесії відвідування лекцій, підготовку до практичних занять; під час дистанційного навчання (відповідно до Положення про дистанційну форму навчання в Полтавському державному медичному університеті <https://www.umsa.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>) зустріч всіх учасників освітнього процесу в спільному електронному середовищі (синхронний режим) та самостійне виконання індивідуальних завдань під контролем викладача (асинхронний режим).

Підготовка та участь у практичних заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни та планами практичних занять; вивчення теоретичного матеріалу; виконання завдань та опрацювання питань, запропонованих для самостійного вивчення. Під час практичних занять створюється творчий простір для розвитку правової культури здобувачів освіти, їх світогляду, вміння висловлювати та обґрунтовувати власну думку, добре орієнтуватися в сучасних питаннях правового забезпечення і наукового пізнання. На заняттях обов'язковим є дотримання правил роботи у групі, шанобливе ставлення до поглядів колег, налаштованість на дружню співпрацю та взаємодопомогу, роботу в команді. Вітаються прояви творчості, креативності та індивідуальний підхід. Відповідь здобувача освіти повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), відсутність ознак повторюваності та плагіату, посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей та інших вимог, визначених «Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного медичного університету» <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>.

Присутність здобувачів вищої освіти на лекціях та практичних заняттях є обов'язковою. У разі пропуску – відпрацювання відповідно до Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>.

Користуватися мобільним телефоном, планшетом чи іншими гаджетами дозволяється лише під час інтерактивних занять. При оцінюванні результатів навчання враховується активність роботи на заняттях, теоретична підготовка, виконання індивідуальних завдань та завдань для самостійної роботи.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики; бути дисциплінованим і уважним.

Наголошуємо на необхідності дотримуватись правил внутрішнього розпорядку для студентів Полтавського державного медичного університету <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>.

Опис навчальної дисципліни (анотація).

Значущість здоров'я сьогодні визначається як універсальна життєва

цінність, невід'ємне право людини, важливість забезпечення якого зростає з кожним роком. Право на охорону здоров'я на міжнародному рівні задекларовано у 1948 р. у статуті ВООЗ. Воно знайшло відображення в документах регіональних організацій, конституції Європейського Союзу(ЄС) та національних конституціях усіх країн. Забезпечення права на здоров'я є пріоритетом у сфері світового розвитку, який, як і запорука благополуччя та добробуту окремої людини і суспільства в цілому, знайшов своє відображення у Цілях розвитку тисячоліття ООН.

Вивчення дисципліни «Глобальні парадигми та міжнародне право охорони здоров'я» відіграє важливу роль у підготовці фахівців для галузі охорони здоров'я, формування у них практичних навиків щодо застосування міжнародно-правових норм в системі охорони здоров'я, високого рівня правосвідомості та підвищення правової культури, а також недопущення правового нігілізму.

Навчальна дисципліна «Глобальні парадигми та міжнародне право охорони здоров'я» належить до обов'язкових навчальних дисциплін, вивчається на першому курсі у першому семестрі.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Пререквізити навчальної дисципліни: визначаються інтегрованим характером навчальної дисципліни, що тісно пов'язана з низкою навчальних дисциплін («Філософія», «Історія України», «Міжнародне право» тощо), знання змісту яких є необхідним для розуміння та засвоєння основних аспектів ключових компетенцій.

Постреквізити навчальної дисципліни «Глобальні парадигми та міжнародне право охорони здоров'я» предметно інтегрується з дисциплінами, які забезпечують подальшу соціально-правову підготовку наступних навчальних дисциплін: «Економіка, публічні фінанси та інвестиції в охорону здоров'я», «Державна політика та організаційно-правові засади охорони здоров'я», «Кваліфікаційна робота» «Методологія і організація наукових досліджень та академічна доброчесність».

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є фахова підготовка фахівців, які навчаються за спеціальністю 073 Менеджмент, з метою формування і розвитку їхньої компетенції у сфері глобальних парадигм та міжнародного права охорони здоров'я, спрямована на отримання необхідного обсягу теоретичних медико-правових знань, набуття практичних навиків використання нормативно-правових актів у сфері міжнародно-правового регулювання охорони здоров'я, оволодіння достатнім рівнем правової культури та правової свідомості для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини в сфері охорони здоров'я.

Основними завданнями вивчення дисципліни є отримання

здобувачами освіти знань, зокрема, щодо історії становлення юридичної регламентації діяльності у сфері міжнародно-правового регулювання охорони здоров'я; конституційного регулювання прав людини у сфері охорони здоров'я в Україні; міжнародного і національного законодавства у сфері охорони здоров'я; прав й обов'язків суб'єктів у сфері охорони здоров'я; дефектів надання медичної допомоги; механізмів контролю якості медичної допомоги; правового регулювання медичної допомоги в Україні та світі; особливостей правового забезпечення населення лікарськими засобами.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, спеціальні)

Згідно з вимогами Стандарту, дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти *компетентностей*:

- інтегральна:

- здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

загальні:

- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

спеціальні (фахові):

здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

здатність забезпечувати правове регулювання, застосовувати норми та акти міжнародного права, впроваджувати провідний міжнародний досвід;

- здатність здійснювати належне забезпечення якості на основі міжнародних стандартів та принципів корпоративної соціальної відповідальності.

Програмні результати навчання:

✓ організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

✓ вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами;

оцінювати можливі ризики, використовувати сучасні методи кризового менеджменту, організовувати заходи безпеки на різних рівнях управління.

Тематичний план лекцій із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекційному занятті

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Глобальні парадигми та міжнародне право охорони здоров'я 1. Міжнародні і регіональні стандарти у сфері охорони здоров'я і прав людини. 2. Юридична регламентація системи охорони здоров'я: міжнародний та національний аспекти.	4
	Разом	4

Теми семінарських занять за модулями і змістовими модулями

Навчальною програмою не передбачено

Теми практичних занять за модулями і змістовими модулями

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна характеристика Концепції сталого розвитку. 1. Цілі сталого розвитку. 2. Ціль 3. Міцне здоров'я і благополуччя. 3. Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року.	2
2	Суб'єкти правовідносин у сфері міжнародного права охорони здоров'я. 1. Поняття суб'єкта правовідносин. 2. Фізичні особи як суб'єкти правових відносин 3. Поняття юридичної особи. Цивільна правоздатність та дієздатність юридичної особи. Види юридичних осіб.	2
3	Правова природа медичної допомоги та медичних послуг в міжнародному праві охорони здоров'я. 1. Поняття, ознаки та види медичної допомоги 2. Медична послуга як об'єкт медичних правовідносин. Види медичних послуг 3. Договір про надання медичних послуг: поняття, зміст, суб'єктний склад та істотні умови договору.	2

4	Захист біомедичних прав людини у Європейському суді з прав людини. Практика ЄСПЛ. 1. Співвідношення захисту біомедичних прав відповідно до Конвенції про права людини та біомедицину 1997 р. та Європейської конвенцією про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. 2. Процедури і механізми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин. 3. Порядок звернення до ЄСПЛ за захистом порушеного права.	2
	ПМК	
	Разом	8

Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Міжнародні організації, покликані розробляти стандарти у сфері охорони здоров'я.	7
2	Основні напрямки роботи ВООЗ.	7
3	Загальна характеристика Конвенції про захист прав та гідності людини у зв'язку з використанням досягнень біології та медицини (Конвенція про права людини та біомедицину).	8
4	Повноваження громадян у питаннях охорони здоров'я відповідно до Рекомендацій щодо проблеми пацієнта як активного учасника власного лікування, прийнятих Комітетом Міністрів Ради Європи 30.04.1980 р.	7
5	Право на медичну допомогу відповідно до Рекомендації Парламентської Асамблеї Ради Європи № 779 (1976 р.) щодо прав хворого і помираючого.	7
6	Положення Європейської соціальної хартії, спрямовані на охорону здоров'я та забезпечення прав пацієнта.	7
7	Основоположні засади Європейської конвенції про соціальну та медичну допомогу від 11 грудня 1953 р.	7
8	Роль і значення Загальної декларації прав людини (1948 р.) в системі охорони здоров'я.	8
9	Загальна характеристика міжнародних документів, прийнятих після Другої світової війни (як реакція співдружності національних медичних організацій на медичні злочини).	7
10	Характеристика етичних і правових принципів проведення медичних досліджень за участю людини як об'єкта дослідження, сформованих у Гельсінкській	7

	декларації (1964 р.)	
	Разом	72

Індивідуальні завдання: підготовка проєктів, фіксованих виступів, доповідей та виступів на засіданнях круглого столу, конференціях, публікація тез і статей. Рекомендації щодо виконання завдань та критерії оцінювання надаються викладачем під час занять. Враховуючи академічні свободи, теми обираються самостійно, корелюються з тематикою занять і узгоджуються з викладачем.

Нагадуємо: Ваші роботи підлягатимуть перевірці на відсутність плагіату відповідно до Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/departement-npr/normativni-dokumenti>

Перелік теоретичних питань для підготовки студентів до ПМК

1. Охорона здоров'я в контексті міжнародної та національної політики. Основні принципи та засади.
2. Основні міжнародні документи у сфері охорони здоров'я.
3. Законодавство України у сфері охорони здоров'я: сучасний стан і перспективи розвитку.
4. Основні напрямки реформування системи охорони здоров'я в Україні та світі.
5. Центральні та місцеві органи влади як суб'єкти забезпечення охорони здоров'я.
6. Роль органів місцевого самоврядування в системі охорони здоров'я.
7. Інфраструктура системи охорони здоров'я
8. Європейська політика в інтересах охорони здоров'я.
9. Роль і значення Загальної декларації прав людини та її місце в системі міжнародних стандартів у галузі охорони здоров'я та прав людини.
10. Права пацієнтів за міжнародними актами у сфері охорони здоров'я і прав людини.
11. Права медичних працівників за міжнародними актами у сфері охорони здоров'я і прав людини.
12. Права пацієнтів за регіональними актами у сфері охорони здоров'я і прав людини.
13. Права медичних працівників за регіональними актами у сфері охорони здоров'я і прав людини.
14. Місце і значення актів Європейського Союзу в системі регіональних стандартів у сфері охорони здоров'я і прав людини.
15. Угода про асоціацію Україна-ЄС в аспекті охорони здоров'я.

16. Конституційне регулювання охорони здоров'я в Україні.
17. Роль і значення рішень Європейського суду з прав людини у сфері охорони здоров'я, в системі законодавства про охорону здоров'я України, а також документів національних судових інстанцій.
18. Поняття та ознаки медичної допомоги (якісна, кваліфікована, доступна, безоплатна).
19. Право на медичну допомогу за законодавством України.
20. Медична послуга як об'єкт медичних правовідносин.
21. Договір про надання медичних послуг: поняття, загальна характеристика та особливості виконання.
22. Поняття і правова природа договору про медичне обслуговування.
23. Права людини у сфері охорони здоров'я: поняття, класифікація, загальна характеристика.
24. Гарантії забезпечення прав людини у сфері охорони здоров'я.
25. Право людини на життя: поняття, зміст і загальна характеристика. Право на життя і медична практика: питання співвідношення.
26. Поняття та структура права людини на охорону здоров'я за законодавством України.
27. Право людини на медичну інформацію: загальна характеристика і правове забезпечення.
28. Право людини на медичну таємницю: загальна характеристика і правове забезпечення.
29. Право людини на згоду на медичне втручання.
30. Право на відмову від медичного втручання.
31. Епіднагляд і оцінювання стану здоров'я та добробуту населення.
32. Моніторинг і реагування на небезпеки для здоров'я та надзвичайні ситуації у сфері охорони здоров'я.
33. Захист здоров'я, гарантування безпеки довкілля, праці та безпечності харчових продуктів.
34. Зміцнення здоров'я, вплив на соціальні детермінанти та скорочення нерівності за показниками здоров'я.
35. Профілактика хвороб, раннє їх виявлення. Забезпечення стратегічного управління в інтересах здоров'я та добробуту.
36. Забезпечення сфери охорони здоров'я кваліфікованими кадрами в достатній кількості.
37. Загальна характеристика прав пацієнта.
38. Правове регулювання обов'язків пацієнта в Україні та світі.
39. Особливості правового статусу законних представників у сфері охорони здоров'я.

40. Законодавче забезпечення і класифікація прав медичних працівників.
41. Правове регулювання професійних обов'язків медичних працівників.
42. Правовий статус лікаря за міжнародним та національним законодавством. Порівняльна характеристика.
43. Поняття і види процедур і механізмів захисту прав суб'єктів медичних правовідносин.
44. Форми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин: поняття, види, засоби здійснення.
45. Судова форма захисту прав суб'єктів медичних правовідносин у порядку конституційного й адміністративного судочинства.
46. Судова форма захисту прав суб'єктів медичних правовідносин у порядку цивільного судочинства.
47. Судова форма захисту прав суб'єктів медичних правовідносин у порядку кримінального судочинства.
48. Позасудова форма захисту прав суб'єктів медичних правовідносин: поняття, види, загальна характеристика.
49. Правопорушення у сфері охорони здоров'я як підстава для юридичної відповідальності у медичному праві: поняття, ознаки, склад.
50. Поняття та види юридичної відповідальності суб'єктів медичних правовідносин.
51. Цивільно-правова відповідальність у сфері охорони здоров'я.
52. Дисциплінарна відповідальність медичних працівників.
53. Адміністративно-правова відповідальність у медичному праві.
54. Кримінальна відповідальність медичних працівників у зв'язку з їх професійною діяльністю.
55. Звільнення від юридичної відповідальності медичних працівників.
56. Неюрисдикційні форми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин: поняття, види, загальна характеристика.
57. Міжнародні форми і засоби захисту прав суб'єктів медичних правовідносин.
58. Юридична практика в галузі міжнародного медичного права.
59. Особливості юридичної відповідальності пацієнтів за законодавством України.
60. Експертна діяльність у сфері охорони здоров'я: національне і міжнародне законодавство.
61. Поняття, види і значення медичних експертиз.
62. Висновок експерта: форма і зміст.
63. Медико-соціальна експертиза втрати працездатності: поняття і види.
64. Судово-медична експертиза: загальна характеристика та роль у сфері

медичного права.

65. Судово-психіатрична експертиза: загальна характеристика та роль у сфері медичного права.
66. Судово-психологічна експертиза: загальний аналіз і роль у сфері медичного права.
67. Військово-медична експертиза: загальна характеристика та роль у сфері медичного права.
68. Альтернативна медична експертиза: загальний аналіз і роль у сфері медичного права.
69. Патологоанатомічний розтин: особливості проведення, роль і значення для медичних спорів.
70. Дефекти надання медичної допомоги: поняття і види.
71. Медична помилка та нещасний випадок.
72. Контроль якості медичної допомоги: поняття, види, суб'єкти.
73. Загальна характеристика первинної медичної допомоги.
74. Загальна характеристика вторинної медичної допомоги.
75. Загальна характеристика третинної медичної допомоги.
76. Загальна характеристика екстреної медичної допомоги.
77. Загальна характеристика паліативної медичної допомоги.
78. Загальна характеристика медичної реабілітації.
79. Правовий статус лікаря первинної ланки.
80. Міжнародні та регіональні стандарти і національні акти щодо інтелектуальної власності в галузі охорони здоров'я.

Форма підсумкового контролю успішності навчання підсумковий модульний контроль (ПМК). Ця форма підсумкового контролю полягає в оцінці засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу з навчальної дисципліни на підставі поточного контролю та виконаних індивідуальних завдань на останньому занятті. ПМК здійснюється по завершенню вивчення програмного матеріалу модуля з дисципліни і проводиться, як правило, на останньому занятті модуля.

Система поточного та підсумкового контролю

Оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію та методiku проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/6TdcP23hyEkS7hqbJXdxyJVvURg4ZBljhCLVpOoU.pdf

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
--	---	---

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється на підставі суми поточної успішності здобувача вищої освіти та оцінки, отриманої за ПМК. Мінімальна конвертована сума балів поточної успішності **складає 72 бала**.

Результат підсумкового модульного контролю оцінюється у балах. Варіант завдання до ПМК складається із трьох рівнів. Питання 1 рівня (6 тестів) за кожен тест 5 балів (максимальна кількість балів за рівень - 30). Питання 2 рівня оцінюються за кожне з питань по 10 балів (максимальна кількість балів за рівень - 30). Питання 3 рівня (теоретичне питання) оцінюється максимально в 20 балів.

Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю складає 80 балів. Мінімальна кількість балів підсумкового модульного контролю, за якої контроль вважається складеним, є 50 балів

Здобувачі освіти, які під час навчання мають середній бал успішності від 4,5 до 5,0, звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку.

Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів.

Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність, балам за ПМК та традиційній чотирибальній оцінці.

Середній бал за поточну успішність (A)	Бали за поточну успішність з модуля ($A * 24$)	Бали за ПМК з модуля ($A * 16$)	Бали за модуль та/або екзамен ($A * 24 + A * 16$)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою
2	48	32	80	F FX	2 незадовільно
2,1	50	34	84		
2,15	52	34	86		
2,2	53	35	88		
2,25	54	36	90		
2,3	55	37	92		
2,35	56	38	94		
2,4	58	38	96		
2,45	59	39	98		
2,5	60	40	100		
2,55	61	41	102		
2,6	62	42	104		
2,65	64	42	106		
2,7	65	43	108		

2,75	66	44	110		
2,8	67	45	112		
2,85	68	46	114		
2,9	70	46	116		
2,95	71	47	118		
3	72	50	122	Е	3 задовільно
3,05	73	50	123		
3,1	74	50	124		
3,15	76	50	126		
3,2	77	51	128		
3,25	78	52	130	D	
3,3	79	53	132		
3,35	80	54	134		
3,4	82	54	136		
3,45	83	55	138		
3,5	84	56	140	C	4 добре
3,55	85	57	142		
3,6	86	58	144		
3,65	88	58	146		
3,7	89	59	148		
3,75	90	60	150		
3,8	91	61	152		
3,85	92	62	154		
3,9	94	62	156		
3,95	95	63	158		
4	96	64	160	B	
4,05	97	65	162		
4,1	98	66	164		
4,15	100	66	166		
4,2	101	67	168		
4,25	102	68	170		
4,3	103	69	172		
4,35	104	70	174		
4,4	106	70	176		
4,45	107	71	178		
4,5	108	72	180	A	5 відмінно
4,55	109	73	182		
4,6	110	74	184		
4,65	112	74	186		
4,7	113	75	188		
4,75	114	76	190		
4,8	115	77	192		
4,85	116	78	194		
4,9	118	78	196		
4,95	119	79	198		
5	120	80	200		

Методи навчання

У процесі проведення практичних занять використовуються такі методи

активного навчання:

1) *проблемний метод навчання*, який націлений на формування у здобувачів вищої освіти здатностей до діалогу, вміння відстоювати свою власну думку;

2) *бесіда*, яка спонукає здобувачів вищої освіти міркувати, аналізувати та відтворювати раніше отримані знання;

3) *«мікрофон»*, який дає можливість кожному здобувачу вищої освіти швидко, почерзі, дати відповідь на запитання чи висловити свою думку;

4) метод навчання *«мозковий штурм»*, який спонукає здобувачів вищої освіти проявити уяву і творчість, допомагає знайти кілька рішень з означеної теми шляхом вільного вираження думок тощо.

Методи контролю

Попередній контроль (діагностика вихідного рівня знань здобувачів вищої освіти); *Поточний контроль* (діагностика якості засвоєння матеріалу здобувачами вищої освіти зокремих тем та змістових модулів);

Підсумковий контроль (загальна діагностика якості знань та навичок здобувачів вищої освіти у відповідності до гуманітарної компоненти підготовки фахівців магістерського рівня).

Ці види контролю охоплюють:

- усний контроль;
- письмовий контроль;
- тестовий контроль;
- практична перевірка;
- самоконтроль;
- самооцінка.

Методичне забезпечення

- Робоча навчальна програма з дисципліни;
- силабус;
- тематичні плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів,
- матеріали для контролю знань, умінь, навичок студентів: поточного, підсумкового контролю: а) тестові завдання; б) ситуаційні задачі;
- електронні версії мультимедійних презентацій лекцій;
- електронні аналоги друкованих видань та інтернет ресурсів;
- список рекомендованої літератури;
- відеоматеріали

Рекомендована література

Базова:

1. Харитонов О.І., Булеца С.Б., Стеценко С.Г., Майданник Р.А., Сенюта І.Я., Триньова Я.О., Менджул М.В. Медичне право: підручник. ТОВ «РІК-У». 2021. 720с.
2. Науково-практичний коментар до Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»: підручник/Борис Логвиненко /Дакор. 2021. 272с.
3. Медичне право. Науково-практичний журнал. ЛОБФ «Медицина і право» №2 (28). 2021. 226с.
4. Медичне право. Науково-практичний журнал. ЛОБФ «Медицина і право» №2 (26). 2020. 241с.
5. Охорона здоров'я в Україні: підручник / Петков В.П. Центр навчальної літератури (ЦУЛ). 2019. 288с.
6. Державне управління охороною здоров'я в Україні: кол. моногр. / [кол. авт.;упоряд. проф. Я.Ф.Радиш; передм. Т.Д.Бахтеєвої ; за заг. ред. проф. М.М.Білинської, проф. Я.Ф.Радиша]. – К. : НАДУ, 2013. – 424 с. Основи екології та профілактична медицина: підручник / Д.О. Ластков, І.В. Сергета, О.В. Швидкий, А.Ю. Сергієнко, О.Д. Нужна, Т.В. Міхайлова, Т.А. Вихованець, О.О. Лаврік. — К. : ВСВ —Медицина, 2017. — 472 с.
7. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 р. № 1002-р. – «Про схвалення концепції розвитку системи громадського здоров'я». Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1002-2016-%D1%8>

Допоміжна:

1. Медико-правовий тлумачний словник / упоряд. І.Я. Сенюта, Х.Я. Терешко, Н.Є. Хлібороб, О.В. Цибак; за ред. І.Я. Сенюти. Львів: Вид-во ЛОБФ «Медицина і право», 2010.
2. Медичне законодавство: правова регламентація лікарської діяльності. Кн. 2 : підручник / Т.С. Грузєва, М.В. Банчук, В.Ф. Москаленко, Б.В. Михайличенко, Т.С. Грузєва, І.Ю. Хміль, О.І. Артеменко. Київ: ВСВ «Медицина», 2011.
3. Охорона здоров'я та права людини: посібник / Дж. Коен, Т. Езер, П. МакАдамс, М. Мілоф; пер. з англ. Н. Шевчук; наук. ред. укр. версії І. Сенюта. 5-те вид., доп. Львів: Вид-во ЛОБФ «Медицина і право», 2011. 600 с.
4. Сенюта І. Міжнародно-правові стандарти у сфері охорони здоров'я. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. Вип. 40. Львів, 2004. С. 24-36.
5. Сенюта І. Я. Дефекти надання медичної допомоги. *Медичне право*. 2017. № 1. С. 56–66. URL: <http://medicallaw.org.ua/index.php?id=626>.

6. Сенюта І. Я. Міжнародно-правові стандарти у сфері охорони здоров'я. Вісник Львівського університету. сер. юридична. - Вип. 40. Львів, 2004. – С. 24-36.
7. Сенюта І. Я. Правові позиції Європейського суду з прав людини у сфері охорони здоров'я. Харків: Фактор, 2020. 192 с.
8. Сучасне українське медичне право: монографія / за заг.ред. С.Г. Стеценка. Київ: Атіка, 2010. 496 с.
9. Судова медицина. Медичне законодавство: у 2 кн.: підручник. Кн. 2. Медичне законодавство: правова регламентація лікарської діяльності: Т.С. Грузєва, М.В. Банчук, В.Ф. Москаленко, Б.В. Михайличенко та ін.; за ред. Б.В. Михайличенка. 4-е вид., випр. Київ: ВСВ «Медицина», 2017. 496 с.
10. Права людини в сфері охорони здоров'я: практичний посібник / за наук. ред. І. Сенюти. Львів: Видавництво ЛОБФ «Медицина і право», 2012. 552 с.
11. Темченко О. В., Абрамович Н. О. Пацієнт як учасник договору про надання медичних послуг. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО*. 2015. Вип. 32. Т. 2. С. 88-92.
12. Шафранський В. В. Європейська політика «Здоров'я – 2020»: використання науково обґрунтованих стратегій для отримання позитивних результатів. *Економіка і право охорони здоров'я*. 2016. № 1. С. 44-48.

Міжнародні нормативно-правові акти:

1. Загальна декларація прав людини. Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
2. Європейська соціальна хартія / Рада Європи, від 03.05.1996р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_062.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод / Рада Європи, від 04.11.1950 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
4. Дванадцять принципів організації охорони здоров'я для будь-якої національної системи охорони здоров'я. Прийнято 17-ю Всесвітньою медичною асамблеєю, Нью-Йорк, США, жовтень 1963 р.; внесені поправки на 35-тій Всесвітній медичній асамблеї, Венеція, Італія, жовтень 1983 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/990_004.
5. Джакартська декларація про провідну роль зміцнення здоров'я у XXI столітті / ВООЗ, 21-25 липня 1997 р. URL: <http://www.who.int/healthpromotion/conferences/previous/jakarta/declaration/en/index1.html>

6.Алма-АтинськаДекларація. ВООЗ, від 06.09.1978 р. URL: <http://www.euro.who.int/ru/publications/policy-documents/declaration-of-almata,-1978>

7.Конвенція про захист прав і гідності людини щодо застосування біології та медицини: Конвенція про права людини та біомедицину: Рада Європи, Європейський Союз; Конвенція від 04.04.1997 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_334.

8.Гельсінська декларація Всесвітньої медичної асоціації "Етичні принципи медичних досліджень за участю людини у якості об'єкта дослідження": Всесвітня медична асоціація;Декларація від 01.06.1964 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/990_005.

9.Женевська декларація Всесвітньої медичної асоціації, прийнята в 1948р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/990_001

10. Міжнародний кодекс медичної етики: 3-я ГенеральнаАсамблея ВМА; Кодекс від 01.10.1949 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/990_002.

11. Положення щодо доступності медичної допомоги: Всесвітня медична асоціація; Положення, Міжнародний документ. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=990_030.

12. Лісабонська декларація стосовно прав пацієнта прийнята 34-тою Всесвітньою медичною асамблеєю, Лісабон, Португалія, вересень / жовтень 1981р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/990_016.

13. Декларація про політику в галузі дотримання прав пацієнта в Європі / Європейська консультативна нарада ВООЗ з прав пацієнта, 1994 р. URL: http://www.who.int/genomics/public/eu_declaration1994.pdf

14. Європейська хартія прав пацієнтів, листопад 2002 р. URL: <http://www.activecitizenship.net/patients-rights/projects/29-european-charter-of-patients-rights.html>.

Національне законодавство

1. Конституція України: Верховна Рада України;Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

3. Кодекс законів про працю України: Закон УРСР від 10.12.1971 р. № 322-VIII. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон УРСР від 07.12.1984 р. № 8073-X. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

5. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Верховна Рада України; Закон від 19.11.1992 р. № 2801-XII. Дата оновлення: 01.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>.

6. Про виконання рішень та застосування практики Європейського Суду з прав людини: Верховна Рада України; Закон від 23.02.2006 р. № 3477-IV. Дата оновлення: 02.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>.

7. Про Стратегію сталого розвитку "Україна - 2020": Указ Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.

8. Національна стратегія реформування системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2020 років. URL: <https://moz.gov.ua/strategija>.

9. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: "Про реформу охорони здоров'я в Україні". URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1338-19>.

10. Цивільний кодекс України: Верховна Рада України; Закон від 16.01.2003 р. № 435-IV. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

11. Концепція розвитку системи громадського здоров'я: схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 р. № 1002-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249618799>

12. Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних закладах охорони здоров'я та вищих медичних закладах освіти: Кабінет Міністрів України; Постанова від 17.09.1996 р. № 1138. Дата оновлення: 30.05.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1138-96-%D0%BF>.

13. Про доступ до публічної інформації: Верховна Рада України; Закон від 13.01.2011 р. № 2939-VI. Дата оновлення: 01.12.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.

14. Про захист персональних даних: Верховна Рада України; Закон від 01.06.2010 р. № 2297-VI // Урядовий кур'єр від 07.07.2010. – № 122.

15. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. Дата оновлення: 21.12.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

16. Про звернення громадян: Закон від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>.

17. Про створення та впровадження медико-технологічних документів

зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я:
Наказ МОЗ від 28.09.2012. Дата оновлення: 02.11. 2018. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2001-12>.

18. Про затвердження нормативно-правових документів з питань трансплантації: МОЗ України; Наказ від 25.09.2000 р. № 226. Дата оновлення: 01.11.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0697-00>.

19. Про порядок контролю якості медичної допомоги: наказ МОЗ від 28.09.2012 р. № 752. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1996-12>.

20. Про організацію клініко-експертної оцінки якості надання медичної допомоги та медичного обслуговування: Наказ МОЗ від 05.02.2016 р. № 69. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0285-16>.

21. Про моніторинг клінічних індикаторів якості медичної допомоги: Наказ МОЗ від 11.09.2013 № 795 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1669-13>.

Інформаційні ресурси

1. <http://zakon.rada.gov.ua>
2. <https://meget.kiev.ua>
3. <https://www.wma.net/publications/world-medical-journal/>.
<https://www.who.int/>